

GF Skovsøparken
v/formand Poul Jensen
Søndermarksvej 190
4200 Slagelse

EGENBETALING AF VEJBELYSNING

I breve af 24. og 30. oktober 2011 har du som formand for grundejerforeningen og som privatperson klaget over Slagelse Kommunes afgørelse af 29. september 2011 om fra 1. december 2011 ikke længere at ville betale for driften af vejbelysningen på en række private fællesveje i kommunen, herunder i GF Skovsøparken.

Vores afgørelse

Slagelse Kommune kan lovligt bestemme, at de private fællesveje ikke fremover skal være belyst.

Vi kan ikke tage stilling til kommunens beslutning om ikke længere at ville afholde udgifterne til vejbelysningen på vejene i jeres grundejerforening. Hverken beslutningen for perioden 1978 til i dag, eller beslutningen om at bringe ordningen til ophør er ikke truffet efter vejlovgivningens regler.

Din klage

Du skriver bl.a., at:

- I ikke er blevet partshørt over kommunens vurderinger til ejerskabet til belysningsanlægget i GF Skovsøparken
- kommunens oplysninger i vurderingsskemaet vedr. aftaler og overenskomster for betaling for vejbelysningen ikke er korrekte
- en privatisering af vejbelysningen må følge reglerne i vejlovens¹ § 90, dvs. med en venteperiode på 4 år
- kommunen med genoptagelse af sagen i 2011 ikke har nævnt den nye bestemmelse i privatvejslovens² § 45, stk. 4, i høringsbrevet
- I savner flere oplysninger i forbindelse med tilbud fra SK Forsyning

¹ Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011. For så vidt angår § 90 suppleret med reglerne i § 105, nr. 1 og 4, i lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje.

² Lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008.

- kommunen ikke har oplyst sagen tilstrækkeligt vedr. behovet for belysning i forbindelse med afhentning af affald
- I burde have haft en længere høringsfrist.

Du har efterfølgende kommenteret vores udkast til afgørelse af 6. september 2012 og har i den forbindelse fremført en række bemærkninger til affald & gadelys, privatisering, ejerforhold samt kommunens finansiering af vejbelysningen.

Kommunen har – efter en længere korrespondance – i e-mail af 27. juni 2013 oplyst, at de ingen yderligere bemærkninger har til sagen.

De modtagne bemærkninger har ikke givet os anledning til en ændret vurdering af lovligheden af afgørelsen af 29. september 2011.

Baggrund

Vejene i GF Skovsøparken (Søndermarksvej 2-206 og vejene i Eventyrparken³) er private fællesveje, der ligger i byzone. Slagelse Kommune administrerer derfor vejene efter reglerne i privatvejslovens afsnit III, (§§1-13, 21-71) om private fællesveje i byer og bymæssige områder, jf. lovens § 13, stk. 1.

Slagelse Kommune har siden 1978 betalt udgifterne for driften af vejbelysningen på de private fællesveje i GF Skovsøparken. Kommunen ønsker ikke at fortsætte hermed, da den mener, at ordningen ikke lovlig.

Ejerskabet til belysningsanlægget (master m.m.) er ikke afklaret. Hverken kommunen eller grundejerforeningen vil vedkende sig ejerskabet til dette.

Kommunen har – i første omgang i brev af 1. juli 2010 – meddelt grundejerne, at den fremover ikke vil betale for driften af vejbelysningen på vejene i grundejerforeningen. Kommunen har samtidig besluttet, at den ikke vil kræve disse private fællesveje belyst.

Med brev af 10. juni 2011 har kommunen truffet afgørelse i sagen, men denne afgørelse er efterfølgende blevet trukket tilbage, jf. kommunens brev af 30. juni 2011.

Kommunen har med brev af 3. juli 2011 genoptaget sagen og har i den forbindelse opretholdt, at den fremover ikke vil betale for driften af vejbelysningen på vejene i grundejerforeningen, og at den ikke vil kræve disse private fællesveje belyst.

³ Askepotvej, Elverhøjvej, Rødhættevej, Snedronningevej, Tømmelsevej og Tornerosevej.

Kommunen har vurderet hver enkelt vej for at finde ud af, om der er grundlag for at bestemme, om den private fællesvej skal være belyst, jf. privatvejslovens § 45, stk. 1, og om kommunen i bekræftende fald fortsat skal betale for vejbelysningen.

Kommunen har gennemført undersøgelsen ved at anvende vurderingsskemaer, besigtige vejene og vejbelysningen, kontrollere vejens status af privat fællesvej, undersøge om der er indgået aftaler om betaling af vejbelysningen, og om der er stillet krav om særlige lamper af arkitektoniske årsager.

På de veje, hvor grundejerne har anført synspunkter om kriminalpræventive forhold, har politiet udtalt sig herom. Ingen af disse veje er dog særligt belastet af kriminalitet, hvorfor politiet har vurderet, at der ikke er behov for vejbelysning af kriminalpræventive årsager.

Kommunen har tillige undersøgt, om der af hensyn til offentlige institutioner er behov for vejbelysning, hvilket heller ikke er tilfældet.

Kommunen har sendt et høringsbrev til ejerne af hver ejendom, som grænser op til den enkelte private fællesvej samt til de grundejerforeninger kommunen har kendskab til. Grundejerne m.m. har fået en frist på ca. 8 uger til at sende bemærkninger til sagen.

De indkomne svar er blevet behandlet af kommunens teknik- og miljøudvalg, og det er blevet besluttet opretholde, at kommunen ikke længere finansierer vejbelysningen på de private fællesveje i grundejerforeningen, og at kommunen ikke vil kræve vejbelysning på vejene. Grundejerne skal fra 1. december 2011 derfor selv betale for strøm og udskiftning af armaturer til vejbelysningen på den enkelte private fællesvej. Afgørelsen er blevet meddelt i brev af 29. september 2011.

Kommunen har i afgørelsesbrevet bl.a. henvist til privatvejslovens § 45.

Kommunen har af ressourcemæssige årsager i 2011 ikke truffet afgørelse for samtlige private fællesveje i kommunen, men vil vurdere de øvrige private fællesveje i de kommende år.

Hvad kan Vejdirektoratet tage stilling til

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse (retlige spørgsmål) efter vejlovgivningen⁴, her privatvejsloven. Men vi kan ikke tage stilling til kommunens vurderinger (skøn) inden for lovens rammer. Det følger af privatvejslovens § 7, stk. 1.

⁴ Vejloven, privatvejsloven, vejbidragsloven og vintervedligeholdelsesloven.

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med en sådan afgørelse har fulgt vejlovgivningen, forvaltningslovens⁵ og almindelige forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunens afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig.

Endvidere kan vi ikke tage stilling til spørgsmål efter anden lovgivning, herunder de ulovbestemte, udskrevne regler om kommunalfuldmagten. Spørgsmål vedrørende kommunalfuldmagten må forelægges Økonomi- og Indenrigsministeriet, der administrerer disse regler.

Vi kan heller ikke tage stilling til privatretlige spørgsmål, herunder aftaleretlige spørgsmål. Disse kan kun domstolene tage stilling til, hvis parterne er uenige.

Ny eller gammel privatvejslov⁶

Med ganske få undtagelser trådte bestemmelserne i den nye privatvejslov først i kraft 1. januar 2012.

Den foreliggende sag – hvori der er truffet afgørelse med brev af 29. september 2011 – skal derfor afgøres efter den gamle, nu ophævede privatvejslovs regler, jf. den nye privatvejslovs § 101, stk. 1, og § 102, stk. 3.

Reglerne om vejbelysning på private fællesveje

Kommunen kan bestemme, at private fællesveje skal holdes belyst af ejerne af de ejendomme, der grænser til vejen. Den kan også bestemme, at kommunen skal stå for belysningen for grundejernes regning. Udgifterne skal så fordeles efter bestemmelserne i privatvejslovens §§ 57 – 62. Det følger af privatvejslovens § 45, stk. 1 og 2.

Kommunen fordeler udgifterne til påbudt etablering af vejbelysning, vedligeholdelse eller istandsættelse af eksisterende vejbelysning mellem ejerne af de ejendomme, der grænser til vejen og har vejret til den efter vejbidragslovens⁷ §§ 11-12. Det følger af privatvejslovens § 45, stk. 3, jf. § 62, stk. 1, 1. pkt.

Kommunen kan bestemme, at kommunen afholder udgifter til anlæg, forbedring og drift af vejbelysning, hvis almene, offentligretlige hensyn taler derfor, jf. privatvejslovens § 45, stk. 4⁸.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012

⁶ Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje.

⁷ Lov om grundejerbidrag til offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1104 af 16. september 2010

⁸ Bestemmelsen i stk. 4 er indsat i den nu ophævede privatvejslov, lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008, med § 107 i lov nr. 1537 af 21. december 2010. Ikrafttrædelse er sket i december 2010, jf. § 101, stk. 2, i den nye privatvejslov.

Hvad er en afgørelse?

For at vi kan tage stilling til en klage, er det en forudsætning, at der er tale om en forvaltningsretlig afgørelse truffet efter vejlovgivningens bestemmelser.

Det vil her sige en afgørelse, hvor kommunen i forhold til en bestemt adressat eller en afgrænset kreds af adressater ensidigt fastsætter, hvad der er eller skal være ret i det konkrete tilfælde.

Det forhold, at en kommunen – uden at føle sig retligt forpligtet hertil – i mange år udfører og afholder udgifterne til opgaver, som ifølge privatvejslovens regler kan pålægges grundejerne, er ikke en afgørelse truffet efter privatvejslovens regler.

Forvaltningslovens bestemmelser

Kommunen må ikke træffe afgørelse, før den har gjort parten bekendt med det faktiske oplysningsgrundlag i sagen og har givet parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Det er endvidere en betingelse, at disse oplysninger skal være af væsentlig betydning for sagens afgørelse og til ugunst for den pågældende part. Dette fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1.

I henhold til forvaltningslovens § 22 skal en afgørelse, når den meddeles skriftligt, endvidere ledsages af en begrundelse.

Kravene til indholdet af begrundelsen er nærmere opregnet i forvaltningslovens § 24. En begrundelse skal således indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter, samt angive de faktiske omstændigheder, myndigheden har lagt vægt på, og, såfremt afgørelsen beror et skøn, de kriterier, som er lagt til grund ved skønsudøvelsen.

Vores vurdering

Bestemmelsen i § 45

Bestemmelsen i privatvejslovens § 45, stk. 1, giver således kommunalbestyrelsen ret til at bestemme, at en privat fællesvej skal være belyst.

Hverken i privatvejsloven eller i dens forarbejder findes nærmere regler om, hvornår en privat fællesvej skal være belyst. Kommunalbestyrelsens afgørelse træffes først og fremmest under afvejning af trafiksikkerhedsmæssige hensyn. I forbindelse hermed kan kommunen også varetage andre almene hensyn, f.eks. kriminalpræventive hensyn, trygheden for vejens naboer og brugere osv.

Bestemmelsen i privatvejslovens § 45, stk. 1, indebærer også, at kommunalbestyrelsen kan ændre en tidligere bestemmelse om, at vejen skal være belyst, hvis kommunalbestyrelsen ikke længere mener, at forholdene kræ-

ver, at vejen er belyst. Ligeledes kan kommunen meddele afslag på en anmodning om, at kommunen kræver vejen belyst.

Hvis kommunalbestyrelsen mener, at der ikke er grundlag for at kræve vejen belyst, eller at der ikke længere er grundlag for at kræve vejen belyst, vil det herefter være op til de vejberettigede, der ønsker vejen belyst, at indgå aftaler om den videre drift af vejbelysningen, herunder hvordan udgifter skal fordeles.

Disse sidstnævnte forhold er privatretlige spørgsmål, og hverken kommunalbestyrelsen eller Vejdirektoratet kan efter privatvejsloven tage stilling til disse.

Kommunens begrundelse for ikke at kræve vejene belyst

Det fremgår af sagen, at kommunen har vurderet hver enkelt privat fællesvej, for at finde ud af, om der er grundlag for at kræve vejen belyst, jf. privatvejslovens § 45, stk. 1.

Kommunen har i den forbindelse taget undersøgt jeres argumenter om, at vejen skal være belyst af hensyn til renovationsafhentningen, herunder krav fra Arbejdstilsynet. Kommunen mener ikke, at afhentningen af renovation gør det nødvendigt at kræve vejen belyst. Kommunen mener heller ikke, at vejen skal være belyst i henhold til bindende regler om arbejdssikkerhed for renovationsarbejderne.

Vi må i den forbindelse således forstå, at kommunen ikke anser hensynet til renovationskørslen for at være så tungtvejende et hensyn, at kommunen vil kræve vejene i grundejerforeningen belyst, herunder af almene, offentligretlige hensyn, jf. § 45, stk. 1 og 4, og at kommunen i den forbindelse skal afholde udgifterne, jf. § 45, stk. 4.

Det fremgår endvidere, at kommunen har undersøgt, om andre almene, offentligretlige hensyn kræver, at vejen skal være belyst, jf. privatvejslovens § 45, stk. 4. Dette er efter kommunens opfattelse ikke tilfældet.

Det skøn, som kommunen har udøvet i ovennævnte forbindelse, kan vi – som klagemyndighed – ikke tage stilling til.

Vi har ikke grundlag for at mene, at kommunen har varetaget usaglige hensyn. Ligesom vi heller ikke har grundlag for at mene, at kommunens afgørelse (afslag på at kræve vejen belyst) er utilstrækkeligt begrundet, jf. forvaltningslovens §§ 22 og 24.

Slagelse Kommunes afslag er således lovligt, og vi kan ikke kræve, at kommunen træffer en anden afgørelse.

Kommunens beslutning om ikke længere at ville afholde udgifterne til belysning af de private fællesveje

Som sagen er oplyst, har vi ikke grundlag for at mene, at Slagelse Kommune i 1978 har truffet beslutning om, at de private fællesveje i grundejerforeningens område skal være belyst, jf. privatvejslovens § 45, stk. 1.

Vi kan ikke tage stilling til eventuelle bestemmelser om vejbelysning i lokalplaner eller i salgsaftaler.

Det er kort sagt uafklaret, hvorfor Slagelse Kommune siden 1978 har betalt for vejbelysningen på jeres veje.

Uanset om Slagelse Kommune har afholdt disse udgifter efter kommunalfuldmagtens regler eller i henhold til en aftale, kan vi ikke tage stilling til denne beslutning, idet der ikke foreligger en afgørelse truffet efter privatvejslovens regler.

Øvrige bemærkninger

Vejlovens § 90

Reglerne i vejlovens § 90 om nedklassificering af offentlige veje finder ikke anvendelse på i denne sag, allerede fordi vejene ikke er offentlige veje (kommuneveje), men private fællesveje⁹.

Bestemmelsen i § 90 finder derfor heller ikke anvendelse på forhold om vejbelysning på private fællesveje efter en analogi.

Ejerskab til vejbelysningen

Det er uden betydning for kommunens kompetence efter privatvejslovens § 45, hvem der er ejer af vejbelysningen (master m.m.).

Hverken efter privatvejslovens § 45, eller efter den tilsvarende bestemmelse i § 59 i den nye privatvejslov kan kommunen pålægge ejeren af belysningsudstyret at bidrage økonomisk til vejbelysningens vedligeholdelse m.m., blot fordi vedkommende ejer belysningsudstyret.

Der er til § 45 således ikke knyttet nogen forudsætning om, at vedligeholdelsen påhviler ejeren af belysningsudstyret (vejudstyret), og vedligeholdelsespligten er dermed ikke ensbetydende med, at ejerne af de tilgrænsende ejendomme ejer vejen eller dens udstyr.

⁹ Bestemmelsen i vejlovens § 90 er alene en bestemmelse, der beskriver fremgangsmåden i forbindelse med nedklassificering af offentlige veje til private fællesveje, jf. vejlovens § 23, 1. pkt.

At en række grundejere, herunder en grundejerforening, oplever, at de overtager drift & vedligehold af en række usammenhængende "øer" af vejbelysning i et boligområde, ændrer ikke på ovenstående. Og det uanset hvor uhensigtsmæssig en sådan overtalelse måtte være.

Spørgsmålet om ejerskab til belysningsudstyret, herunder hvordan dette kan tilrettelægges og udmøntes på en mere hensigtsmæssig måde, er derimod et privatretligt spørgsmål mellem ejeren af belysningsudstyret og de vedligeholdelsesforpligtigede grundejere.

Dette spørgsmål kan vi – som klagemyndighed – således ikke tage stilling til.

Da spørgsmålet om ejerskab er uden betydning, er det derfor heller ikke et krav, at der forud for en afgørelse om vejbelysning skal ske partshøring af grundejerne omkring dette spørgsmål, jf. forvaltningslovens § 19.

Forvaltningsretlige frister for partshøring

Der er ikke knyttet bestemte tidsfrister til bestemmelsen i forvaltningslovens § 19.

Det må i stedet bero på kommunens skøn, hvor lang tidsfrist der bør gives modtageren af kommunens høringsbrev.

Vi mener i den forbindelse, at kommunens frist på ca. 7-8 uger – i den konkrete sag – må anses for tilstrækkelig til, at parterne kan varetage deres interesser. Dette henset til, at virkningerne af, at parterne ikke foretager sig noget angående vejbelysningen, udelukkende har den betydning, at vejene ikke bliver belyst.

Vi kan som nævnt ikke tage stilling til en kommunes skøn inden for lovens rammer, og vi kan derfor ikke pålægge kommunen at kræve vejen belyst eller tage stilling til hensigtsmæssigheden af vejbelysning på den enkelte vej.

Vores afgørelse

Slagelse Kommune kan lovligt bestemme, at de private fællesveje ikke fremover skal være belyst.

Vi kan ikke tage stilling til kommunens beslutning om ikke længere at ville afholde udgifterne til vejbelysningen på vejene i jeres grundejerforening. Hverken beslutningen for perioden 1978 til i dag, eller beslutningen om at bringe ordningen til ophør er ikke truffet efter vejlovgivningens regler.

Tilbud fra SK Forsyning

Spørgsmålet om, hvordan en privat fællesvej skal være belyst, hvordan ordningen skal organiseres, herunder hvordan udgifterne skal fordeles, i det

tilfælde hvor kommunen ikke længere mener, at den kan kræve vejen belyst, er ikke reguleret i privatvejsloven.

Disse spørgsmål, som er af privatretlig karakter, må afklares mellem de grundejere, der ønsker vejen belyst.

Om grundejere eller foreninger eventuelt fremover vil eller kan – fx pga. vedtægternes ordlyd – indgå aftale med elforsyningsselskabet om driften af vejbelysningen er et spørgsmål, hverken vi eller kommunen kan tage stilling til.

Det er frivilligt for grundejerforeningen om de ønsker at indhente alternative tilbud fra andre el-leverandører end det lokale el- og forsyningsselskab, hvis grundejerforeningen overvejer at varetage driften og vedligeholdelsen af vejbelysningen fremover. Det samme gælder eventuelle andre, som overvejer at stå for den fremtidige drift.

At det lokale el- og forsyningsselskab har afgivet tilbud og har forsøgt at indgå privatretlig aftale er ikke til hinder herfor.

Frist for anlæg af sag ved domstolene

Hvis grundejerforeningen eller du – som privatperson – ønsker, at domstolene skal tage stilling til kommunens afgørelse eller til vores afgørelse i klagesagen, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra modtagelsen af denne afgørelse, jf. privatvejslovens § 7, stk. 6, 2. punktum.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

Du er velkommen til at kontakte til mig, hvis du har spørgsmål.

Med venlig hilsen

Søren Peter Kongsted

Kopi af dette brev til Slagelse Kommune.